

Pedagogisch beleids- en werkplan

SportBSO Bommel

23-9-2019

SportBSO Bommel

Gevestigd op:
Sportpark Ressen
Ressensestraat 30 B
6684 DA Ressen

Opent augustus '19.

www.sportbsobommel.nl
info@sportbsobommel.nl
0621425075

Inhoudsopgave

1. Algemene informatie	4
Accommodatie Sportclub Bemmell	4
Openingstijden:	4
Personeel:	4
Stagiaires en vrijwilligers	6
Basisgroep en groepsgrootte	7
Contact met ouders	7
Achterwacht	8
Klachten	8
2. Pedagogisch beleid	9
Plaats buitenschoolse opvang in het leven van kind en ouders	9
Kindbeeld van SportBSO Bemmell	9
Veiligheid en geborgenheid	10
Stimuleren van sociale competentie	16
Overdracht van waarden en normen	20
Inrichting en materialen	21
'Kijk op kinderen'	22
Verzorging, veiligheid en gezondheid	22
Vervoer van en naar de bso	23
Samenwerking met ouders	24
3. Veiligheid en Gezondheid	25

1. Leeswijzer

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van SportBSO Bemmél.

SportBSO Bemmél is een SportBSO, gevestigd op de accommodatie van Sportclub Bemmél. De SportBSO maakt gebruik van de voetbalkantine, het rechtergedeelte zal de basis zijn (zie pag. 21). Deze ruimte wordt ook door de voetbalvereniging gebruikt, maar tijdens de BSO uitsluitend voor de kinderen van de BSO en de medewerkers.

Buiten zal met name het hoofdveld (veld 1) gebruikt worden voor sport- en spelactiviteiten.

2. Doel

Dit pedagogisch werkplan geeft richting aan keuzes die we maken in het omgaan met kinderen.

In dit pedagogisch plan zijn afspraken vastgelegd: pedagogische doelen zijn vertaald in pedagogisch handelen bij SportBSO Bemmél.

Het vastleggen van een pedagogisch werkplan vinden we belangrijk in verband met:

- het ontwikkelen en vasthouden van een eenduidige, continue pedagogische kwaliteit;
- we willen deze pedagogische kwaliteit kunnen bewaken. We kunnen nagaan of we bereiken wat we willen bereiken en elkaar aanspreken op onze pedagogische afspraken;
- een pedagogisch beleid biedt ons steun bij ons werk met kinderen;
- we kunnen op deze manier aan ouders, vrijwilligers, stagiaires en buitenstaanders duidelijk maken hoe we werken;
- het pedagogisch beleid biedt een handvat aan nieuwe medewerkers van SportBSO Bemmél.

3. Totstandkoming en actualisatie

Een pedagogisch werkplan is geen vaststaand gegeven, maar ontwikkelt zich in de loop der jaren. Onder invloed van allerlei factoren blijft het steeds in beweging. Ten minste één keer per jaar houden we ons pedagogisch werkplan nadrukkelijk tegen het licht.

Als het nodig is, wordt het plan op onderdelen aangevuld of gewijzigd. Veranderingen worden ter advies met de oudercommissie besproken en ouders worden hierover geïnformeerd. Tijdens de werkoverleggen zullen wij ook steeds de actuele en belangrijke onderwerpen aan het licht brengen en met behulp van de pdca cirkel behandelen. Zo proberen wij steeds weer de SportBSO te verbeteren en naar een hoger niveau te tillen.

De betrokkenen (o.a. beroepskrachten, vrijwilligers, stagiaires en ouders) kunnen het actuele pedagogisch beleids- en werkplan de inspectierapporten en de klachtenregistratie op de website terugvinden. Deze zullen steeds worden bijgewerkt.

1. Algemene informatie

Accommodatie Sportclub Bommel

Vanaf maandag 19 augustus 2019 is de SportBSO actief bij Sportclub Bommel.

SportBSO Bommel is gevestigd op Sportpark Ressen en maakt gebruik van het hoofdveld en de kantine van Sportclub Bommel.

Deze ruimtes zijn op de dagen dat de BSO open is geheel tot onze beschikking. De ruimtes bevinden zich op de begane grond van de kantine en zijn groot genoeg om de kinderen op te vangen. Bij het kopje inrichting en materialen zal nog wat meer verteld worden over wat waar zal plaatsvinden (pag.21)

Voor de sport- en spelactiviteiten maken wij voornamelijk gebruik van het hoofdveld.

Openingstijden:

Sport BSO Bommel is geopend op maandag, dinsdag en donderdag van 14.00 uur tot 18.30 uur. Bij voldoende aanmeldingen zal SportBSO Bommel overwegen om ook op de woensdag en vrijdag open gaan.

Tijdens de vakanties is de SportBSO geopend van 08.00 uur tot 18.30 uur. Verwacht wordt dat de kinderen in de vakanties tussen 08.00 en 09.00 uur worden gebracht/komen en tussen 17.00 en 18.30 uur worden opgehaald of zelf naar huis gaan. In de vakantie zal Larissa Wattilete als pedagogisch medewerker het team versterken, mocht dit nodig zijn.

Wij zijn gesloten op de nationale feestdagen. Onder nationale feestdagen verstaan wij: 2e Paasdag, Koningsdag, Hemelvaartsdag, 2e Pinksterdag, 1e en 2e Kerstdag en Nieuwjaarsdag.

Personeel:

Bij SportBSO Bommel werken we met (zo veel mogelijk) vaste gekwalificeerde pedagogisch medewerkers. Iedere pedagogisch medewerker is in het bezit van een goedgekeurde verklaring omtrent gedrag (VOG). Conform de regels in de Wet Kinderopvang worden pedagogisch medewerkers voortdurend gecontroleerd op strafbare feiten (continue screening).

Het aantal pedagogisch medewerkers dat tegelijkertijd aanwezig is hangt af van de aantallen kinderen die komen. We baseren ons hierbij op de beleidsregels uit de Wet kinderopvang. Er is minimaal één pedagogisch medewerker per 11 kinderen.

Bij de start is Bas Disveld de pedagogisch medewerker en hij is verantwoordelijk is voor de 11 kinderen. Ook is er een pedagogisch coach ingehuurd om Bas te coachen, adviseren en te ondersteunen mochten er onverhoopte problemen ontstaan.

Naast Bas is er een vrijwilliger en/of stagiaire actief, die er tijdens de opvanguren is. Mocht Bas onverhoopt niet kunnen, dan zal Larissa zijn plaats overnemen. Mocht de vrijwilliger onverhoopt niet kunnen, dan zal Daan in staat zijn om Bas te ondersteunen. Deze vrijwilligers hebben ook de competenties en de kennis om deze kinderen te begeleiden. Kortom: er staan altijd twee begeleiders op de groep om het vier-ogenbeleid te waarborgen.

Gegevens personeel SportBSO Bommel

Gegevens vaste pedagogisch medewerker: Bas Disveld: 0621425075

Gegevens pedagogisch coach: Lorianne

Gegevens flexibele pedagogisch medewerker: Larissa Wattilete: 0653482316

Gegevens flexibele pedagogisch medewerker: Daan Disveld

Gegevens vrijwilliger: Roy Demon

Gegevens stagiaires: Thomas Polman:

**Mochten er veranderingen plaatsvinden, dan zullen deze bovenstaand aangepast worden.*

Mocht de groep groter worden dan 11 kinderen, dan zal er een extra pedagogisch medewerker worden aangenomen. Zodat de beroepskracht-kind ratio in balans blijft. De begeleiders die in aanraking komen met de doelgroep voldoen aan de onderstaande eisen:

-HBO/MBO geschoold (of mee bezig zijn)

-In het bezit van een geldige VOG

-In het bezit van EHBO voor kinderen diploma

-Sportief ingesteld zijn.

- BHV is een sterke pré.

En over de volgende competenties beschikken:

Sociaal, communicatief vaardig, inlevingsvermogen, affiniteit met doelgroep hebben, open staan voor feedback, flexibel en betrokken.

Van het personeel wordt verwacht dat zij in staat zijn om een groep van maximaal elf kinderen te begeleiden. Sport- en spelactiviteiten op te zetten en de kinderen te motiveren en te stimuleren om mee te doen met deze activiteiten. Belangrijk is dat de begeleider ook oog heeft voor het individu, zodat ieder kind het leuk heeft en de ruimte krijgt om zich te ontwikkelen.

In de vakantie is het afhankelijk van de hoeveelheid kinderen die er komen hoeveel pedagogisch medewerkers er zullen zijn. Maar er zullen altijd twee personen aanwezig zijn om het vier-ogenbeleid te waarborgen.

Pedagogisch coach

Voor de start van de SportBSO zal er een pedagogische coach ingehuurd worden die Bas zal adviseren en coachen. Door deze coaching, zal de BSO ook door een ander van tips en adviezen voorzien worden.

Urenverantwoording van de pedagogisch coach

Om de inzet van de Pedagogisch beleidsmedewerker te berekenen is de volgende rekenregel van toepassing: (50 uur x het aantal kindercentra) + (10 uur x het aantal fte pedagogisch medewerkers). Een fulltime-equivalent (fte) is een rekeneenheid waarmee de omvang van een functie kan worden uitgedrukt. 36 uur per week staat gelijk aan één fte.

Per 1 januari 2019 dient elke kinderopvangorganisatie een pedagogisch beleidsmedewerker te hebben. Deze pedagogisch beleidsmedewerker houdt zich bezig met de ontwikkeling van het pedagogisch beleid en zal de beroepskrachten coachen bij de dagelijkse werkzaamheden.

Met deze rekentool kunt u berekenen hoeveel wettelijk minimaal verplichte uren aan pedagogisch beleidsmedewerkers moet worden ingezet in de kinderopvang.

Kindercentra

Voer het aantal kindercentra in:

Beroepskrachten (in fte)

Voer het aantal beroepskrachten (in fte) in werkzaam bij de kindercentra:

Pedagogisch beleidsmedewerkers

Aantal uren inzet pedagogisch beleidsmedewerker: minimaal 60 uur per jaar

Toelichting

Deze uren bestaan uit:

- Minimaal 50 uur per jaar (50 uur x aantal kindercentra) voor de ontwikkeling en implementatie van pedagogisch beleid
- Minimaal 10 uur per jaar (10 uur x aantal fte) voor de coaching van beroepskrachten

Stagiaires en vrijwilligers

Om het vier-ogenbeleid te waarborgen heeft de SportBSO zoveel mogelijk een vrijwilliger en/of stagiaire erbij. Bij activiteiten van stagiaires of de vrijwilliger is er altijd een pedagogisch medewerker aanwezig die de eindverantwoordelijkheid draagt. Als een stagiaire een volwaardige stage bij SportBSO Bemmell loopt dan is deze stagiair ook in het bezit van een goedgekeurde verklaring omtrent gedrag (VOG) en (zoveel mogelijk) een EHBO voor kinderen.

Hoe ga ik de stagiaires en vrijwilligers begeleiden?

De stagiaires en de vrijwilligers die bij de SportBSO werken zijn in het bezit van een VOG en een EHBO voor kinderen. Daarnaast hebben zij affiniteit met kinderen en willen zij samen met Bas de SportBSO verder helpen ontwikkelen.

Bas zal steeds met deze vrijwilligers/stagiaires communiceren over de ontwikkeling van de BSO, maar ook zeker over hun persoonlijke ontwikkeling. Dit zal worden gedaan na sluitingstijd van de BSO en door middel van het plannen van voortgangsgesprekken. Deze zullen een keer in de twee maanden plaatsvinden. Van deze gesprekken zullen gespreksverslagen worden gemaakt teneinde de vrijwilligers/stagiaires te kunnen begeleiden, stimuleren, coachen en beoordelen. Ook zal aan de betrokkenen (o.a. de ouders) kenbaar gemaakt worden hoe kwaliteit van vrijwilligers/stagiaires gewaarborgd wordt via website en informatieavonden.

Basisgroep en groepsgrootte

Bij de groepsgrootte en de leeftijdsopbouw van de groepen baseren we ons op de beleidsregels uit de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen. Bij SportBSO Bommel hebben we in eerste instantie plaats voor maximaal 11 kinderen tussen de 6 en 13 jaar.

De kinderen komen op vaste dagen en worden opgevangen door vaste pedagogisch medewerkers. Omdat het maximale aantal kinderen in eerste instantie bij SportBSO Bommel 11 kinderen is, is een basisgroep gelijk aan 11 kinderen.

Afnemen van extra dagdelen en ruildagen

Ouders kunnen, in overleg, incidenteel een extra dag(deel) afnemen welke buiten de vaste contracturen valt of een verzoek doen om te ruilen van een dag waarop het kind normaal komt met een andere dag waarop het niet is geplaatst. De pedagogisch medewerker-kind-ratio en groepssamenstelling is hierin leidend. Incidenteel ruilen van dagen kan plaatsvinden binnen drie maanden. Afname van incidenteel extra dagdelen geldt tegen vergoeding van het geldende tarief. Het verzoek kan worden gedaan bij de pedagogisch medewerker. Er wordt gekeken of er ruimte is voor het kind op een andere dag. Dit hangt af van de groepsbezetting en eventuele bijzonderheden op de groep.

Contact met ouders/verzorgers

Ouders/verzorgers en de SportBSO delen de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van het kind. Om een kind goed op te kunnen vangen moeten wij op de hoogte zijn van de thuissituatie van het kind, voor zover dit van betekenis is voor de opvang. Andersom moet de ouder ook weten hoe de dag op de SportBSO is verlopen, hoe het kind zich daar gedraagt, voelt etc. Regelmatige uitwisseling tussen ouders en groepsleiding vinden wij belangrijk.

We nemen de tijd voor een intakegesprek: dit gesprek is een kennismaking waarin de basis wordt gelegd voor de verdere samenwerking. Bijzonderheden over uw kind en de gang van zaken bij SportBSO Bommel worden doorgesproken. Ook zullen wij hierin aangeven wie de mentor zal worden en bij wie je terecht kunt voor vragen. Mocht de groep kleiner zijn dan 11 kinderen dan zal Bas de mentor zijn.

Na een paar maanden hebben we met ouders het zogenaamde eerste evaluatiegesprek. Tijdens dit gesprek kijken we met ouders terug op de wenperiode van het kind en bespreken we hoe het tot dan toe gaat.

Contacten met ouders zijn er natuurlijk ook tijdens het halen van de kinderen. Gestimuleerd wordt dat ouders naar de groepsleiding komen als zij ergens mee zitten, iets willen bespreken of suggesties hebben. Als ouders of pedagogisch medewerkers behoefte hebben aan een uitgebreider gesprek over hun kind, kan daar een aparte afspraak voor worden gemaakt. Daarnaast zullen wij de ouders informeren via de website en de nieuwsbrief, die een keer in de drie maanden zal worden verstuurd. Het belangrijkste voor ons is een goed contact met de ouder, zodat zij ook nauw betrokken worden bij de ontwikkeling van het kind.

Achterwacht

Mocht Bas onverhoopt niet kunnen, dan zal Larissa zijn plaats overnemen. Mocht de vrijwilliger onverhoopt niet kunnen, dan zal ook Larissa in staat zijn om Bas te ondersteunen.

Mocht de groep groter worden dan 11 kinderen, dan zal er een extra pedagogisch medewerker worden aangenomen. Zodat de beroepskracht-kind ratio in balans blijft. Bijvoorbeeld in de vakantie zal er een bevoegde flexkracht in worden gezet, als het aantal meer zijn dan 11.

In geval van een calamiteit en er 1 volwaardig beroepskracht aanwezig is op de groep dan kan er een beroep gedaan worden op een achterwacht. Mocht niemand van de SportBSO aanwezig zijn dan zal eerst Vincent Polman, beheerder van Sportclub Bommel en vrijwel altijd aanwezig op het complex, als achterwacht fungeren. Mocht hij niet aanwezig zijn op het complex dan is zijn telefoonnummer bekend bij de beroepskrachten.

Klachten

Bij klachten kunnen ouders/verzorgers zich melden bij een van de pedagogisch medewerkers van de groep. Wanneer de pedagogisch medewerker geen oplossing weet, wordt contact opgenomen met Bas Disveld, de initiatiefnemer van de SportBSO. Mochten ouders desondanks niet tevreden zijn over hoe er met de klacht is omgegaan of geen bevredigend antwoord hebben gekregen, dan kan de klacht worden neergelegd bij de oudercommissie en anders bij de externe klachtencommissie. Als SportBSO Bommel zijn wij aangesloten bij de geschillencommissie (www.geschillencommissie.nl). Meer informatie hierover kunt u krijgen bij Bas Disveld van SportBSO Bommel.

Ook hebben wij een klachtenprotocol waar u meer informatie kunt vinden over hoe wij met klachten omgaan. Deze zal voor de start van de SportBSO op de website staan.

Indien de situatie naar uw mening daartoe aanleiding geeft, kunnen ouders ook direct hun klacht indienen bij de geschillencommissie. Het verdient echter de voorkeur de klacht eerst intern kenbaar te maken en de organisatie de gelegenheid te geven deze op te lossen.

2. Pedagogisch beleid

Plaats buitenschoolse opvang in het leven van kind en ouders

Kinderen in de basisschoolleeftijd die een BSO bezoeken, hebben te maken met drie situaties: thuis, de basisschool en de buitenschoolse opvang. De situatie thuis en op school verschillen erg van elkaar, maar hebben beide een grote impact op een kind. Omdat een kind op de basisschool al veel 'moet', is buitenschoolse opvang nadrukkelijk 'vrije tijd' voor de kinderen. Wensen en behoeften van de kinderen bepalen daarom grotendeels het BSO-aanbod. Kinderen kunnen op een BSO bijna altijd zelf kiezen wat ze willen gaan doen. Wij bieden als SportBSO een gedifferentieerd activiteiten aanbod aan om zo aan te sluiten op de verschillende leeftijden van de kinderen.

De BSO heeft de zorg voor het kind gedurende de periode dat het kind naar de BSO komt. In deze zin deelt de BSO de verantwoordelijkheid voor opvoeding van een kind. Het is belangrijk dat de groepsleiding en ouders/verzorgers op de hoogte zijn van elkaars methoden en ideeën. De situatie thuis en op de BSO hoeft niet tot in detail op elkaar te zijn afgestemd, wel is het noodzakelijk dat er respect is voor elkaars opvattingen.

Kindbeeld van SportBSO Bommel

Op SportBSO Bommel hanteren we het volgende kindbeeld:

Het zich veilig en geborgen voelen is voor een kind een belangrijke voorwaarde om zich zo goed mogelijk te kunnen ontwikkelen. Verschillende aspecten in de omgeving spelen hierbij een belangrijke rol. Hij/Zij zoekt veiligheid bij vertrouwde gezichten om hem heen, opvoeders, broertjes, zusjes, vriendjes. Het kind wil zich door deze personen geaccepteerd voelen waarbij wederzijds vertrouwen van groot belang is. Ook de fysieke omgeving (groepsruimte) zorgt voor een gevoel van veiligheid en geborgenheid.

Ieder kind is een uniek persoon, met een eigen karakter, mogelijkheden en beperkingen.

Ieder kind heeft recht om te zijn zoals het is, op acceptatie en respect van dit eigene.

Ieder kind ontwikkelt, ontplooit zich in haar eigen tempo en mag hierin ruimte nemen voor zichzelf. Om zich te kunnen ontwikkelen heeft een kind ook een uitdagende, stimulerende omgeving nodig.

Ieder kind is een ontdekkingsreiziger die ook haar eigen leerproces mee vormgeeft.

Ieder kind wil invloed uitoefenen op haar/zijn omgeving, als dit lukt ontwikkelt het zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld.

Ieder kind maakt contact met de wereld om haar heen, door de omgeving te onderzoeken, te ervaren en te ontdekken.

Ieder kind leert van haar hele sociale omgeving en door dingen te doen/ te ontdekken.

Ieder kind heeft het recht om haar eigen grenzen te verkennen en te verleggen, dit gebeurt met vallen en opstaan. Dit impliceert het recht op risico's en gevaar binnen de grenzen van haar eigen kunnen.

Vanuit deze visie volgen de doelen en uitgangspunten waarop ons pedagogisch handelen is gebaseerd:

- Veiligheid en geborgenheid
- Uitdaging: mogelijkheid tot ontwikkeling van persoonlijke competentie
- Uitdaging: mogelijkheid tot ontwikkeling van sociale competentie
- Normen en waarden

Veiligheid en geborgenheid

We vinden het belangrijk dat kinderen zich binnen SportBSO Bemmeler prettig en op hun gemak voelen, dat ze zich veilig en geborgen voelen. Vanuit dit gevoel van veiligheid gaan ze op onderzoek uit, maken ze contact en ontwikkelen ze zich.

Om zich geborgen te voelen, moet een kind merken dat zij geaccepteerd wordt, dat we haar en haar behoeften kennen, dat we hierop inspelen en dat zij op ons kan terugvallen.

Daarnaast is het belangrijk dat een kind structuur en duidelijkheid ervaart, weet waar zij aan toe is. Ook dit biedt houvast en veiligheid.

Hieronder beschrijven we hoe we het bieden van veiligheid en geborgenheid realiseren.

Wij vinden het belangrijk dat een kind vertrouwde gezichten om zich heen heeft.

- We zijn een overzichtelijke BSO. Bij SportBSO werken een vaste groepsleid(st)ers gesteund door vrijwilligers en stagiaires.
- Mocht het aantal boven de 11 komen, dan zullen wij een tweede pedagogisch medewerker aannemen, die op alle drie de dagen aanwezig is.

Wij vinden het belangrijk dat een kind zich gezien en geaccepteerd voelt, zodat het een positief zelfbeeld kan ontwikkelen.

Hoewel kinderen op de BSO in een groep worden opgevangen, vinden we aandacht voor het individuele kind heel belangrijk. Elk kind is anders.

- We laten elk individueel kind blijken dat het de moeite waard is. We laten haar ervaren dat we blij zijn dat ze er is door enthousiast te reageren op het kind. We geven haar het gevoel dat ze welkom is. We begroeten het kind, maar óók haar ouders/verzorgers, broer of zus, en zeggen ze gedag bij het weggaan.
- We hebben een positieve houding naar de kinderen. We geven positieve aandacht. We laten merken dat we (bepaald gedrag van) haar waarderen: we benoemen dat het kind bijvoorbeeld heerlijk aan het spelen is of spelen juist op zo'n moment even mee. We benoemen dat het kind iets knaps doet, zichzelf overwonnen heeft of bepaalde dingen goed kan. We geven complimentjes, bijvoorbeeld als het een ander kind helpt, uit zichzelf opruimt, haar best heeft gedaan er leuk uit te zien. We tonen het kind ook in lichamelijk opzicht genegenheid (bij kinderen die daar behoefte aan hebben) zoals knuffelen of stoeien.
- We vinden het belangrijk dat elk kind zichzelf kan zijn. We houden rekening met verschillen in karakter en temperament. Een teruggetrokken kind wordt weliswaar gestimuleerd om zich te uiten, maar dit zal niet geforceerd gebeuren. Een druk kind zal soms afgeremd worden, maar niet volledig ingeperkt.
- We zijn er op attent dat we alle kinderen zien en horen. Er vinden regelmatig kind besprekingen plaats. Ieder kind wordt jaarlijks minimaal een keer geobserveerd.
- We nemen de tijd voor individuele gesprekjes of gesprekken met een klein groepje kinderen. We vragen kinderen naar hun ervaringen en vragen door. We zijn

geïnteresseerd in wat het kind meemaakt en bezighoudt. Gesprekjes vinden plaats tijdens het drinken na schooltijd, tijdens het fruit eten of tijdens activiteiten.

- Als een kind onze aandacht vraagt, luisteren we serieus.
- We gaan serieus om met de emoties van het kind, we erkennen en herkennen deze. We laten het kind merken dat zij deze emoties mag hebben. Als een kind bijvoorbeeld boos is, laten we merken dat we begrijpen dat zij boos is en dat ze ook best boos mag zijn. Uiteraard binnen redelijke grenzen. We stimuleren kinderen om hun gevoelens duidelijk te maken. Als dit nodig is helpen we het kind bij het benoemen van emoties.
- We besteden veel aandacht aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden. We stimuleren een ´groepsgevoel´ door na schooltijd aan het begin van de bso-dag samen iets te drinken en fruit te eten. We zijn er op attent dat kinderen niet worden buitengesloten van gesprek of spel. Pesten wordt meteen aangepakt.
- We bieden kinderen een ontspannen sfeer. We maken samen plezier, er is veel humor, grapjes (maar nooit ten koste van kinderen). We organiseren feestjes en activiteiten. We zorgen dat er ook rustige activiteiten gedaan kunnen worden.
- Kinderen mogen stout zijn, want ze moeten grenzen durven en kunnen verkennen. Dit is belangrijk voor hun morele ontwikkeling.
- Groepsleiding probeert zich bewust te zijn van eigenschappen van kinderen of situaties die voor de groepsleiding zelf moeilijk te accepteren zijn. We praten hierover met elkaar en soms ook met ouders. De irritatie wordt vaak al minder op het moment dat je realiseert waarom je zo aan bepaald gedrag of een bepaalde situatie ergert.

Wij vinden het belangrijk in te spelen op behoeften van kinderen

Wil een kind zich bij ons prettig voelen, dan moeten we de behoeftes van het kind kennen en hierop inspelen. Om dit maatwerk te kunnen realiseren, moeten we het kind goed begrijpen. De behoeftes van de kinderen zijn van invloed op de manier waarop we met de kinderen omgaan, op ons aanbod en op de manier waarop we de groep ´aansturen´.

Kinderen hebben voor een groot deel invloed op de activiteiten / mogelijkheden die worden geboden en op de gang van zaken op de BSO. Kinderen moeten het gevoel krijgen dat het hun BSO is. Wel vragen wij van kinderen dat ze meedoen met de sport- en spelactiviteiten die wij het eerste uur bieden. Dit is iedere week een andere sport, waar zij mee kennis maken.

- We zijn gericht op de belevingswereld van kinderen. We hebben oog voor zaken die voor het kind belangrijk zijn.
- We kijken en luisteren naar wat een kind ons te vertellen heeft, zowel verbaal als non-verbaal. Dit kijken en luisteren doen we eigenlijk de hele dag door, het is de basis van ons pedagogisch handelen.
- Op moeilijke momenten zijn we vlak bij de kinderen. We nemen hier de tijd voor. Als we zien dat een kind iets dwarszit, kunnen we het kind even apart nemen. We vragen waar het kind behoefte aan heeft: wel of niet praten. Alleen zijn of juist niet etc. We respecteren de behoefte van het kind, maar stimuleren het kind wel om het probleem op te lossen.
- Als een kind zich moeilijk of niet laat troosten, proberen we iets te bieden dat het kind prettig vindt of schakelen we andere kinderen in.
- Waar nodig bieden we hulp en steun, aangepast aan de behoefte van het kind. Op de BSO is deze steun vaak gericht op het leren samenspelen en het leren oplossen van conflicten met anderen.

Wennen

- Het plaatsingsgesprek is voor een deel van de kinderen en ouders de eerste kennismaking met de BSO. We vinden het daarom belangrijk dat het kind hierbij aanwezig is. Dit geeft ons de kans om alvast een beeld te vormen en om met het kind kennis te maken. Voor het nieuwe kind is dit een eerste kennismaking met ons en onze ruimtes. Belangrijke vragen die tijdens de kennismaking aan de orde komen zijn: Wat vindt het kind leuk om te doen, welke interesses heeft het kind? Hoe gaat een kind om met nieuwe situaties? Kent het kind andere kinderen op de BSO? Tijdens het plaatsingsgesprek maakt groepsleiding met ouders-verzorgers afspraken over de stappen die genomen worden om het wenproces goed te laten doorlopen.
- Als het wennen op de BSO samenvalt met het voor het eerst naar school gaan, dan proberen we het zo te regelen dat kinderen al voor de start op school op de BSO komen kijken. Kinderen die tegelijk een start maken op school en op de BSO zijn in het begin heel moe. We proberen voor deze kinderen extra rust te creëren en we geven ze extra aandacht.
- Het is belangrijk dat een kind onderdeel wordt van de groep, aansluiting heeft. We stellen het kind voor aan de andere kinderen en stellen de andere kinderen aan het kind voor. We betrekken in het begin regelmatig andere kinderen bij het kind.

Wij vinden het belangrijk dat een kind ritme en structuur ervaart

Naast een gevoel van geborgenheid, hebben kinderen behoefte aan structuur en duidelijkheid. Dit biedt houvast, voorspelbaarheid en het weten waar ze aan toe zijn. Duidelijkheid is belangrijk voor het gevoel van veiligheid van kinderen.

- Als het kind op de BSO aankomt geeft het de groepsleiding een hand of een high five, dit is een eerste moment van contact. Vaak kan de groepsleiding dan al zien hoe het kind uit school is gekomen.
- We beginnen elke middag met samen drinken, koekje/fruit eten en even bijkletsen. Tussen 16.00 uur en 16.15 uur houden we nog een eet- en drinkpauze om een rustmoment te creëren, de sport- en spelactiviteiten te bespreken en de kinderen kunnen dan ook bedenken hoe de rest van de tijd willen doorbrengen.
- Bij speciale gebeurtenissen maken we gebruik van rituelen. We vieren bepaalde gebeurtenissen, zoals verjaardagen of het afscheid van een kind op een speciale manier. Deze speciale manier hoort uitsluitend bij een bepaalde gebeurtenis en komt hierbij telkens terug. Dit zijn 'rituelen' van een groep of groepen. Rituelen kunnen voor kinderen heel belangrijk zijn. Vaak ontstaan rituelen mede door de inbreng van de kinderen.
- We houden ons aan gemaakte afspraken en komen beloftes aan kinderen na.
- We passen de structuur die we bieden aan de behoefte van het kind aan, de behoefte van de groep of aan de situatie. Zo zien we dat de jongste BSO-kinderen de groepsruimte heel duidelijk gebruiken als veilige (uitvals-)basis: voor hen begint en eindigt de middag in de groepsruimte. Ook zoeken jonge kinderen regelmatig de nabijheid van groepsleiding. Hoe jonger de kinderen, hoe meer structuur groepsleiding biedt.

Wij vinden het belangrijk dat het kind weet waar grenzen liggen.

- Er zijn bepaalde regels waar elk kind zich aan moet houden. Zowel ten aanzien van de omgang met de materialen, de bewegingsruimte en de omgang met andere kinderen en groepsleiding. We zorgen ervoor dat we deze afspraken regelmatig herhalen.
- Regels en afspraken worden meestal opgesteld in overleg met de kinderen.
- We geven zelf het goede voorbeeld.
- We geven duidelijk aan wanneer een kind in haar gedrag een grens bereikt heeft, wanneer het genoeg is. We proberen duidelijk en consequent te zijn. Maar waar nodig stellen we ons flexibel op. Soms sluiten we een compromis met een kind.
- Als een kind zich niet aan de afspraak houdt, bespreken we wat er gebeurd is. Samen met het kind kijken we waarom dit gedrag ongewenst is. Afhankelijk van de leeftijd van het kind zoeken we samen met het kind naar alternatief gedrag of we stimuleren het kind zelf alternatieven te bedenken. We laten het kind ervaren dat een conflict of moeilijke situatie met ons afgehandeld en opgelost is. We maken het goed door het kind bijvoorbeeld een hand te geven, specifieke aandacht te geven of het kind toestemming te geven om weer te gaan spelen. We brengen de afgehandelde situatie niet opnieuw ter sprake.
- Een kind dat zich herhaalde malen bewust niet aan een belangrijke afspraak houdt, halen we kort uit de situatie. Het moet bijvoorbeeld even aan tafel zitten.
- Als we merken dat een kind het moeilijk vindt om eigen grenzen te bewaken, proberen we het kind hierbij te ondersteunen. We helpen voorkomen dat het opnieuw de grens gaat overschrijden. We benoemen wat we zien gebeuren en bedenken samen met het kind een manier om het ongewenste of storende gedrag te verminderen of te stoppen. Soms betrekken we andere kinderen bij het oplossen van storend gedrag.
- Als een kind het lukt om zich aan een afspraak te houden, benoemen en 'belonen' we dit. Een andere manier om te voorkomen dat een kind opnieuw een grens overschrijdt, is het op een positieve manier ingrijpen. We vragen bijvoorbeeld of het zin heeft om even te helpen met een klusje.

Stimuleren van persoonlijke competentie

Ieder kind heeft een eigen karakter, eigen mogelijkheden. We willen een kind de kans geven deze mogelijkheden te ontplooien. We zijn er van overtuigd dat wanneer een kind ergens door 'gepakt' wordt, aandacht voor heeft, het ervaringen op doet en zich spelenderwijs ontwikkelt. De kinderen van de SportBSO zijn sportief en houden zich dan ook graag bezig met sport- en spelactiviteiten. Dit stimuleren wij en bieden deze sport- en spelactiviteiten dan ook aan. Wij baseren ons aanbod op behoeften van de kinderen, op hun leefwereld en de betekenis die dit voor de kinderen heeft. Het initiatief van kinderen en de keuzes die zij maken, staan echter wel voorop.

Bij het vormgeven van uitdaging staat het feit dat de BSO 'vrije tijd' is, centraal. Kinderen die naar de BSO komen zijn erg verschillend qua leeftijd, aard en achtergrond. Een kind van zes verschilt van een kind van twaalf. De meeste jongere kinderen¹ hebben behoefte aan structuur en rust, een plek waar ze rustig kunnen bijkomen van de inspanning op school. Oudere kinderen hebben hele andere vaardigheden, behoeften en interesses dan jongere kinderen. Het aanbod van een BSO is daarom heel gedifferentieerd.

Op de SportBSO zijn alle leeftijdsgroepen in eerste instantie in een groep aanwezig. Mochten er meer dan 11 kinderen komen dan zullen er twee groepen ontstaan. Onze ruimte is opgedeeld in twee ruimtes en een groot sportveld. Dit sportveld ligt aan de kantine en de kinderen kunnen zelfs min of meer zelf naar buiten om te sporten als de ouders hiervoor akkoord geven.

Bij het aanbieden van activiteiten houden wij rekening met het leeftijdsverschil. Tijdens de aangeboden sportactiviteiten houden we zoveel mogelijk rekening met de verschillende leeftijdsgroepen. Soms richten we ons op een algemene activiteit die leuk is voor alle leeftijden, ook bieden wij afwisselend activiteiten voor de jongere of oudere kinderen aan. Tevens stimuleren we de oudere kinderen om bv. een spel voor de jonge kinderen te verzorgen.

We vinden het belangrijk dat een kind wordt uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen mogelijkheden te leren kennen en zich breed te ontplooien

De groepsleiding probeert kinderen een uitgebreid en stimulerend activiteitsaanbod te geven. De kinderen zijn gewend zelf initiatieven te nemen, te vragen om specifieke activiteiten. Wij spelen hier zoveel mogelijk op in. Wel hebben wij een globaal vaststaand activiteitenprogramma wat betreft de sporten. Wij werken bij de SportBSO namelijk met een programma van sport- en spelactiviteiten. Dit zal betekenen dat er iedere week een andere sport uitgevoerd gaat worden. Dit om kinderen uit te dagen en kennis te laten maken met de diversiteit van sport- en spelactiviteiten. Wij werken op een BSO dag met twee blokken. Het eerste blok is een activiteit waar de kinderen aan mee moeten doen, bij het tweede blok mogen de kinderen vaak zelf kiezen wat ze gaan doen. Het belangrijkste doel van de sport- en spelactiviteiten is dat kinderen er plezier aan beleven. Tegelijkertijd kan het voor de kinderen een kennismaking met nieuwe materialen, technieken of motorische vaardigheden zijn.

Kinderen die niet mee willen doen met sport- en spelactiviteiten proberen we in eerste instantie toch te stimuleren. We vragen naar de reden voor de onwil en proberen hierop in te spelen en rekening mee te houden. Kinderen worden niet verplicht mee te doen met sport- en spelactiviteiten, maar wel gestimuleerd en gemotiveerd. Sport en spel worden aangeboden voor de motorische vaardigheden, gezondheid maar vooral plezierbeleving van kinderen.

Elk kind heeft z'n eigen persoonlijkheid en interesses. Het ene kind is bijvoorbeeld meer cognitief gericht, het andere kind meer sociaal. We gaan hierin zo veel mogelijk mee. Verschillende activiteiten worden in verschillende hoeken en ruimtes aangeboden, waardoor structuur en rust ontstaat.

Wij zorgen ervoor dat de voorwaarden in orde zijn, dat de juiste materialen aanwezig zijn en dat kinderen weten hoe ze die kunnen gebruiken. Bijna alle materialen worden door de kinderen zelf gepakt. Uitzonderingen worden gemaakt voor 'gevaarlijke' materialen. Als het nodig is doet groepsleiding een activiteit voor, maar bemoeienis van groepsleiding is vaak niet nodig. Dit kan zelfs verstorend werken. Groepsleiding kijkt hoe het loopt en geeft indien nodig een nieuwe impuls. Kinderen geven vaak zelf aan of ze het wel alleen kunnen of het fijn vinden als je er bij komt zitten en meedoet.

Wij vinden het belangrijk dat een kind de ruimte krijgt om te ontdekken en experimenteren. Door interesse te tonen voor de ervaringen van een kind en door pogingen van het kind aan te moedigen stimuleren we het kind om haar ervaringen uit te breiden en nieuwe dingen te blijven proberen.

We stimuleren kinderen langere tijd aan een activiteit te besteden. Uitgangspunt is dat als ze met een bepaald materiaal aan de slag gaan, ze dit in ieder geval ook weer moeten opruimen.

We proberen de activiteiten van kinderen niet abrupt te onderbreken. Als de activiteit van een kind onderbroken moet worden, bereiden we het kind daarop voor: "Het is bijna kwart over vijf, je kunt dus nog even buiten spelen, maar ruim zo meteen eerst de spullen op".

Kinderen zijn niet altijd even actief. Soms is een kind moe, of heeft het behoefte om te hangen en alleen te kijken. Als ze zichzelf en anderen niet tot last zijn vinden we dit prima. Overactieve kinderen stimuleren we juist om even naar buiten te gaan, of juist iets rustigs of iets voor zichzelf te gaan doen.

We vinden het belangrijk dat kinderen leren verantwoordelijk en zelfstandig te zijn

Voor kinderen in de BSO-leeftijd is het zelfstandig worden een belangrijke uitdaging. Wij proberen de kinderen hierin te ondersteunen en te stimuleren.

- We laten kinderen zoveel mogelijk zelf ontdekken wat ze kunnen. Als we zien dat een kind iets wil doen terwijl het tegelijk onzeker is of het dit kan, stimuleren we het kind de stap te wagen. Als dit nodig is bieden we hierbij ondersteuning.
- In plaats van een voor het kind moeilijke activiteit van het kind over te nemen, leggen we uit hoe het moet en laten het kind het zelf doen.
- We laten kinderen zelf de consequenties ontdekken van hun eigen keuzes. Voorbeeld: Als ze dit willen, mogen kinderen buiten een stokkengevecht houden. Dit kan niet alleen veel plezier, maar ook een bult op het hoofd opleveren. Wel moet de groepsleiding de gevaren goed afwegen.
- Aansluitend bij het niveau van de kinderen mogen ze zoveel mogelijk dingen zelfstandig doen. De groten mogen zelfstandig naar buiten als ze dit melden bij groepsleiding. Sommige kinderen mogen zelf de tijd in de gaten houden bij het buiten spelen. Sommige afspraken worden in overleg met ouders / verzorgers gemaakt. Bijvoorbeeld over zelfstandig buiten de deur activiteiten ondernemen, over met de fiets naar de bso komen etc. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd.
- We verwachten dat kinderen helpen bij 'klussen', zoals tafel dekken en afruimen, fruit en koekjes uitdelen, opruimen etc.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen de kans krijgen om fouten te maken of risico's te nemen

- Het kind mag (moet) risico's lopen om te kunnen groeien en ontwikkelen. Het is onze taak in de omgeving en situaties zulke veiligheid in te bouwen, dat voorkomen wordt dat het kind zich ernstig kan bezeeren.
- We leren het kind inzicht in risico's. Bijvoorbeeld een kind dat gevaarlijk hoog in een boom wil klimmen of op een dunne tak wil gaan staan, waarschuwen we dat de tak kan breken
- We geven kinderen de ruimte om uit te proberen, we verbeteren het niet steeds.
- Als kind iets "fout" doet (bijvoorbeeld per ongeluk een beker omgooit), benaderen we het kind positief en rustig. "Joh, dit kan gebeuren".

We vinden het belangrijk kinderen te betrekken bij de vormgeving van de BSO.

We vinden het belangrijk dat de BSO voor kinderen een eigen plek is, hun plek is. We willen de betrokkenheid en het gevoel van medeverantwoordelijkheid van kinderen bij de BSO vergroten. Om ervoor te zorgen dat kinderen de BSO ook daadwerkelijk als hun eigen plek ervaren, betrekken we hen bij keuzes rondom de inrichting, materialen, activiteiten, structuur, en soms bij het bedenken van oplossingen voor knelpunten. We doen dit door veel met de kinderen hierover te praten. Soms leggen we de ouders een vragenlijst voor.

We vinden het belangrijk kinderen een breed scala aan materialen en activiteiten aan te bieden.

We letten er op dat de materialen en activiteiten die we aanbieden, aangepast zijn aan de leefwereld, belangstelling en het niveau van de kinderen.

- Omdat de kinderen zich blijven ontwikkelen en hun belangstelling regelmatig wisselt, kijken we telkens opnieuw kritisch naar wat we in huis hebben. Indien nodig passen we dit aan. Ook trends spelen een rol bij de aanschaf van materiaal (scoobidoo-touwtjes, strijkkralen, WK vrouwenvoetbal, Spongebob etc). We proberen op de interesses van kinderen in te spelen- Als knikkeren populair is, wordt er bijvoorbeeld een knikkerbaan aangelegd.
- Om de materialen op de BSO uitdagend te houden, bewaren we een deel in afgesloten kasten. Hierdoor kunnen we het materiaal variëren.

Stimuleren van sociale competentie

Contacten tussen kinderen zijn vanzelfsprekend op een BSO. Kinderen hebben er speelgenootjes en kunnen er sociale vaardigheden opdoen. Kinderen leren zich in een ander verplaatsen, met elkaar communiceren, samenwerken, anderen helpen, voor zichzelf opkomen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Kinderen zijn van nature sociale wezens, zoeken contact met elkaar, kijken naar elkaar, zoeken elkaar op. Maar het is niet zo dat samenspelen altijd vanzelf loopt. Interacties brengen ook risico's met zich mee. Veel negatieve ervaringen in de omgang met andere kinderen kan de kans op ontwikkeling van agressiviteit of teruggetrokkenheid vergroten. Groepsleiding speelt hier een cruciale rol: zij heeft onder andere tot taak om interacties tussen kinderen in goede banen te leiden en de mogelijkheden tot het ontwikkelen van sociale vaardigheden zo goed mogelijk te benutten.

Jongere BSO -kinderen vragen wat dit betreft op een meer directe manier aandacht. Bijvoorbeeld hulp bij het mogen meedoen met een groepje kinderen of bij het oplossen van een conflict. Voor de oudere kinderen is groepsleiding meer iemand bij wie ze hun verhaal kwijt kunnen, een klankbord en vertrouwenspersoon. Deze behoefte is vaak minder direct zichtbaar. We zijn er daarom attent op dat we ook ondersteuning bieden aan de oudere kinderen.

Hiernaast heeft BSO -groepsleiding op het gebied van sociale vaardigheden een voorbeeldfunctie. Denk aan de manier waarop groepsleiding met elkaar omgaat (samenwerking, afstemming met collega's, etc.) en de manier waarop groepsleiding omgaat met problemen of knelpunten met de kinderen. Bijvoorbeeld door zaken op de 'ik-manier' aan te kaarten: 'Als jullie allemaal door elkaar roepen, word ik helemaal doof. Bovendien kan ik jullie dan echt niet verstaan'.

Wij vinden het belangrijk dat een kind onderdeel uitmaakt van een groep

Kinderen die naar een buitenschoolse opvang komen, maken in principe onderdeel uit van een groep. In een groep zijn de verhoudingen tussen volwassenen en kinderen anders dan in een gezin. Volwassenen zijn op een afstand aanwezig en de onderlinge relaties tussen kinderen nemen een belangrijke plaats in.

Een groep stelt beperkingen aan een kind. Kinderen lopen tegen grenzen aan. Ze moeten leren samen om te gaan met behoeften en belangen van anderen. Het kind leert dat de wereld niet om haar individu draait.

In een groep moet evenwicht zijn tussen 'op jezelf zijn' en 'samenzijn', tussen 'er zijn' en 'meedoen', tussen alleen en samen bezig zijn. Kinderen hebben soms behoefte om alleen te spelen, zich op een rustig plekje terug te trekken uit de groep, naar anderen te kijken of een beetje te dromen. Dit is prima. Kinderen kunnen hun eigen gang gaan, terwijl ze tegelijkertijd deel blijven uitmaken van de groep.

Ieder kind heeft de behoefte om als volwaardig lid van de groep geaccepteerd te worden. Op haar niveau voelt het kind zich betrokken bij dingen die in de groep gebeuren.

Kinderen kunnen steun ervaren van andere kinderen. Ze kunnen elkaar aandacht geven, elkaar bevestigen, genegenheid tonen voor elkaar, voor elkaar zorgen. We stimuleren dit gedrag door niet meteen zelf in te springen in het contact tussen de kinderen, maar ze hiertoe de ruimte te geven.

Door samen te werken kunnen kinderen zaken voor elkaar krijgen. We kunnen dit stimuleren door waar mogelijk tegemoet te komen aan een gezamenlijk verzoek.

We vinden het belangrijk dat kinderen zorg hebben voor het reilen en zeilen in de groep. Door kinderen binnen hun mogelijkheden verantwoordelijk te maken voor de sfeer in de groep, het welzijn van elkaar, en voor de klusjes die binnen een groep moeten gebeuren, geven we hen het gevoel dat ze belangrijk zijn en bij de groep horen. Voorbeelden: fruit en limonade verzorgen, opruimen, andere kinderen helpen.

Betrokkenheid bij de groep houdt ook in het samen met de kinderen bespreken hoe het loopt op de groep, wat de knelpunten zijn, hoe deze opgelost kunnen worden, etc. Bij jongere kinderen betreft dit de bespreking van meer concrete onderwerpen. Oudere kinderen krijgen meer ruimte om over de oorzaak van een probleem te brainstormen en hier een oplossing voor te vinden.

Op een BSO komen kinderen in aanraking met leeftijdsgenootjes, maar ook met jongere en oudere kinderen. De kinderen ontwikkelen zich, hun positie in de groep verandert. De

meeste kinderen groeien op van één van de jongste naar uiteindelijk de oudste van de groep.

Er wordt veel aandacht besteed aan het scheppen van een gezellige sfeer en een gevoel van gezamenlijkheid. Zo wordt er na schooltijd aan het begin van de bso-middag gezamenlijk iets gedronken en even bijgepraat, verjaardagen worden, als een kind dit wil, feestelijk gevierd, net zoals als andere groepsrituelen. Regelmatig vindt er een feestje of andere gezellige activiteit plaats.

Stimuleren van samenspel

Op een BSO komt een kind in aanraking met veel andere kinderen. Het kan kiezen uit verschillende speelkameraadjes. Samen spelen betekent samen praten, naar elkaar luisteren, overleggen, taken verdelen, samen plezier hebben, op elkaar wachten, delen etc. Als kinderen langere tijd bij elkaar op de buitenschoolse opvang zitten en een band kunnen opbouwen, vindt er meer en beter samenspel plaats.

Meestal ontstaat samenspel 'vanzelf'. Loopt dit goed, dan houdt groepsleiding zich vooral op de achtergrond. Zij beperkt zich in eerste instantie tot het in de gaten houden wat er gebeurt en eventueel benoemen wat ze ziet.

Door zelf een spel of activiteit te beginnen, een suggestie te geven of mee te spelen, kan ze spel op gang brengen, uitlokken, een extra impuls geven of uitbreiden.

Groepsleiding houdt telkens het samenspel en contact tussen kinderen in het oog, om te kijken hoe het loopt en of er actie ondernomen moet worden.

Als het echt uit de hand loopt of andere kinderen er last van hebben worden kinderen uit elkaar gehaald. Dit gebeurt pas nadat hierover een duidelijke afspraak is gemaakt: je mag samenspelen, maar als jullie weer zo'n lawaai maken haal ik jullie uit elkaar. Samenspel kan ook worden beïnvloedt door één of meer kinderen uit een situatie te halen, bijvoorbeeld door ze te vragen groepsleiding te helpen bij een klusje.

We houden goed in de gaten of kinderen geen dingen tegen hun zin doen, bijvoorbeeld omdat ze hiertoe gepusht worden door andere kinderen.

De kinderen kunnen worden gemotiveerd om beter samen te werken, door voorwaarden te stellen aan het uitvoeren van een activiteit die ze graag doen. "Jullie mogen koken, maar alleen als je duidelijke afspraken maakt over wie wat doet en als jullie na het koken ook weer opruimen!". "Jullie mogen met de lego aan de slag, als jullie het straks allemaal maar weer opruimen".

We stimuleren kinderen mee te doen aan gezamenlijke activiteiten. Deze activiteiten worden gedaan in een wisselende groepssamenstelling, met een grote groep of in kleine groepjes. De redenen voor gezamenlijke activiteiten zijn divers: kinderen vervelen zich of zijn druk, om ze af te leiden (als het eigen spel uit de hand dreigt te lopen), op verzoek van de kinderen zelf, om andere kinderen de kans te geven rustig te spelen of om de kinderen iets extra's te bieden (bijvoorbeeld tijdens de vakantie). Ook kan er een praktische reden voor zijn, bijvoorbeeld met z'n allen buitenspelen omdat er binnen schoongemaakt moet worden. Sommige kinderen kiezen er bewust voor om soms alleen te zijn. Dit kan en wordt door ons geaccepteerd. Maar als we het idee hebben dat een kind zich verveelt of geen aansluiting vindt bij andere kinderen, moedigen we aan of dagen we uit om met een ander kind te spelen. Of we bieden op een andere manier ondersteuning bij het contact maken. We overleggen bijvoorbeeld met de spelende kinderen of een ander kind mee mag doen: "Jullie zijn goed bezig zeg, mag Marianne meespelen?" Of we beginnen zelf met het kind een activiteit en proberen andere kinderen hierbij te betrekken: "Wie heeft er zin om te gaan

voetballen?” We leggen uit aan kinderen hoe het voor een ander is als het wel of niet mee mag doen.

We vinden het belangrijk vriendschap tussen kinderen te stimuleren en te ondersteunen

Kinderen kunnen echte vriendschappen ontwikkelen. Sommige kinderen vinden ze aardig, andere niet. Vriendschappen zijn waardevol, ook voor kinderen. Goed verlopende contacten tussen kinderen versterken het vertrouwen in zichzelf en in elkaar. Vriendjes en vriendinnetjes hebben samen veel plezier, hebben soms conflicten, leren elkaar aanvoelen, kunnen op elkaar bouwen, vinden steun bij elkaar. We zien dat vrienden of vriendinnen vaak elkaars gedrag kopiëren.

Uit samenspel ontstaan vriendschappen. We stimuleren dit. We laten kinderen ontdekken wie ze leuk vinden en geven hen de kans om ook samen iets te doen.

Soms zijn vriendjes zo sterk op elkaar georiënteerd, dat het hinderlijk wordt voor andere kinderen. Ook komt het voor dat een vriendschap ongelijkwaardig is. In deze gevallen kan het nodig zijn de ongelijkwaardigheid met het kind te bespreken en hem/haar te stimuleren eens met anderen te spelen.

We vinden het belangrijk dat kinderen leren conflicten zelf op te lossen

Soms botst het tussen kinderen, dat hoort bij contact hebben. Belangen kunnen van elkaar verschillen, je kunt met elkaar van mening verschillen. Leren samenspelen is ook leren ruzie maken en oplossen. Conflicten zijn leermomenten en meestal komen kinderen er zelf wel uit. We vinden het belangrijk dat kinderen proberen zelf een oplossing te vinden voor hun conflict. Op deze manier leren kinderen het meest en bevorderen we het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid (ik kan voor mezelf opkomen, ik kan het zelf oplossen).

Leren omgaan met conflicten betekent:

- Leren grenzen aan te geven;
- Leren naar elkaar te luisteren
- Leren je emoties te laten zien, dit hoort erbij;
- Aan een ander uitleggen hoe je je voelt, waarom de ander je zo boos maakt;
- Leren zeggen wat je graag zou willen (voor jezelf opkomen);
- Leren hulp in te schakelen (je hoeft niet alles alleen te doen);
- Leren alternatieven voor je eigen gedrag te bedenken.

Als zich een conflict voordoet, kijken we eerst hoe het verloopt. We proberen niet te snel in te grijpen. Als een kind naar ons toekomt om te vragen het op te lossen, stellen we eerst voor om er zelf iets van te zeggen. Als de kinderen er zelf niet uitkomen, ondersteunen we bij het oplossen van ruzies. Hoe deze ondersteuning eruit ziet, hangt af van de situatie en de leeftijd van de kinderen. Bij de jonge kinderen denken we mee over een oplossing en zijn we in de buurt als steun wanneer ze voor zichzelf moeten opkomen. Hoe ouder de kinderen, hoe meer er met hen gepraat wordt over oorzaak en gevolg. We stimuleren het kind na te denken over haar eigen rol in het probleem of conflict. Eerlijk zijn hierover vinden we belangrijker dan de vraag wie de ‘schuldige’ is, of wie wat ‘fout’ deed.

Belangrijkste uitgangspunt is het met respect met elkaar blijven omgaan, hoe boos je ook bent.

We grijpen in bij conflicten waarbij kinderen elkaar pijn doen, als de situatie erg ongelijkwaardig is (een groot kind dat ruzie maakt met een jong kind of een kind dat telkens een ander kind pest), als een jong kind voortdurend het spel van oudere kinderen verstoort of als de ervaring leert dat conflicten tussen deze twee kinderen gewoonlijk escaleren. We houden goed in de gaten dat een kind confrontaties niet keer op keer uit de weg gaat. Een kind dat minder weerbaar is, stimuleren we voor zichzelf op te komen.

Pesten

We zijn er op attent dat kinderen niet worden buitengesloten van gesprek of spel. Pesten wordt niet getolereerd. Dit wordt regelmatig met de kinderen besproken. We proberen de kinderen bewust te maken van wat pesten voor een ander kan betekenen. Als pesten zich voordoet, bespreken we dit met collega's. Indien nodig betrekken we ook de ouders van de pester en het gepeste kind erbij om te overleggen waar het pesten vandaan komt en wat we aan de situatie kunnen doen. In principe zoeken we met pester en slachtoffer samen naar een oplossing. Het slachtoffer proberen we weerbaarder te maken door uit te leggen waar het pestgedrag vandaan kan komen en wat het kind kan doen als het gepest wordt.

Overdracht van waarden en normen

In het werken met kinderen doen zich voortdurend situaties voor waarin we als groepsleiding beïnvloed zijn door waarden en normen die wij belangrijk vinden. In eerste instantie denken we daarbij aan bepaalde regels die we belangrijk vinden binnen de SportBSO, maar daarnaast dragen we natuurlijk ook maatschappelijke waarden en normen over op de kinderen. Kort gezegd gaat het over de manier waarop we dagelijks met de kinderen omgaan, over wat wel en niet kan, over hoe de kinderen met hun groepsgenootjes omgaan en met ons.

We vinden het belangrijk dat wij regelmatig kritisch kijken naar onszelf en ons handelen en dat we open blijven staan voor andere opvattingen en meningen. Het elkaar aanspreken, het vragen naar het waarom en het regelmatig overleggen met elkaar is hierbij een vereiste.

Onze regels en afspraken hebben vrijwel allemaal te maken met:

- Fysieke veiligheid en hygiëne.
- Respect voor zichzelf, voor elkaar en de omgeving.
- Het aanleren van de gebruikelijke omgangsvormen.
- Het handhaven van rust en een plezierige sfeer binnen de groep.

Regels worden geregeld besproken, ook met kinderen. Nieuwe inzichten of een verandering in ruimte, materialen of groepssamenstelling kunnen aanpassingen van regels nodig maken. Bij oudere kinderen wordt het gesprek over normen en waarden op gang gebracht door kinderen te wijzen op hun eigen verantwoordelijkheid. We nemen de tijd en de ruimte om er met hen over te praten. Dit kan naar aanleiding van een situatie die zich afspeelt in de groep, tussen twee kinderen of een actuele situatie in de samenleving. Voorbeelden zijn: kinderen die elkaar pesten, het samen opstellen van bepaalde regels in de groep, de ideeënbus, enz.

Belangrijke regels en afspraken:

- Iedereen wordt bij binnenkomst begroet en bij het weggaan wordt afscheid genomen.
- Kinderen mogen elkaar niet slaan, schoppen of op een andere manier met opzet pijn doen.
- Kinderen mogen elkaar ook geen pijn doen met woorden.
- Kinderen mogen vuil worden van het spelen.

- Al het materiaal is van iedereen en kinderen mogen met al het materiaal spelen. We gaan zorgvuldig om met materialen.
- Speelgoed van thuis meenemen mag, maar gebeurt op eigen verantwoordelijkheid. Telefoons worden ingeleverd bij de pedagogisch medewerker.
- Voor het eten en drinken nemen we de tijd. We zitten samen aan tafel en er vinden tijdens het eten geen andere activiteiten plaats. Kinderen wachten met eten op elkaar tot iedereen voorzien is. We gaan hier pas van tafel als meer dan de helft van de kinderen uitgegeten is.

Inrichting en materialen

De in dit werkplan genoemde pedagogische doelen proberen we te vertalen naar de inrichting van de ruimte en de materialen die we gebruiken.

In onze inrichting creëren we voor kinderen overzichtelijke en duidelijk afgebakende plekken voor verschillende activiteiten. Dit is niet altijd gemakkelijk gezien de ruimte die we hebben, maar door zoveel mogelijk afbakening proberen we activiteiten te onderscheiden. Hierdoor krijgen kinderen zoveel mogelijk de kans ongestoord hun gang te gaan. Kinderen verdelen zich in kleine groepjes over de ruimte. Dit leidt tot meer uitwisseling en minder conflicten. Om te voorkomen dat kinderen elkaar onnodig in hun activiteit storen, letten we er op dat we 'rustige' hoeken niet situeren naast een hoek waar veel drukke activiteiten plaatsvinden. We gebruiken materialen die uitlokken tot contact. Wel zorgen we ervoor dat het kindvriendelijk is, dus geen scherpe randen en voorwerpen waar kinderen zich aan kunnen verwonden. De kantine zal een veilige plaats zijn waar kinderen ongestoord kunnen spelen. De SportBSO is gesitueerd op een prachtig sportcomplex, waardoor wij proberen het buitenspelen van kinderen zoveel mogelijk te stimuleren. Toch snappen wij dat kinderen niet altijd buiten willen spelen dus hebben wij mogelijkheden om ook binnen te spelen. Dit zijn drie verschillende ruimtes, die allemaal nog een naam zullen krijgen zodat kinderen het herkennen.

1. Het "instructielokaal" (rechts achterin 24m²) zal het rustpunt zijn voor de kinderen als zij uit school komen en in de pauzes. In dit lokaal eten en drinken wij gezamenlijk onder toezicht van minimaal een begeleider. De voeding en het drinken zal gezond zijn, dit omdat wij staan voor een gezonde leefstijl.

In het lokaal zijn de kinderen en komen even tot rust.

Buiten de eet en drinkpauzes om zal er in dit lokaal een spelletje aan de tafel gespeeld kunnen worden, of kan er bijvoorbeeld gekleurd of geknutseld worden.

2. De ruimte tot de wand (40m²) zal gebruikt worden om wat grotere/grovere spellen te spelen. Bijvoorbeeld: sjoelen, twister, tafeltennis, een dartspeel en er kan gebruik gemaakt worden van de biljarttafel. Bij uitzondering kunnen wij gebruik maken van de beamer die er hangt.

3. In de grote kantine (128 m²) zal in overleg met het kind een hoekje gecreëerd worden om even te ontsnappen aan de drukte. Hier mogen kinderen als zij dit zelfstandig kunnen (bijvoorbeeld met een zitzak en een boekje) zich terugtrekken. In deze ruimte zal een poortje komen die zorgt dat de kinderen niet achter de bar kunnen komen. Ook zal de tap afgesloten en niet zichtbaar zijn. Op dit moment maken wij nog geen gebruik van deze ruimte, omdat de andere ruimtes genoeg ruimte hebben.

'Kijk op kinderen'

Natuurlijk houden we iedere dag zorgvuldig in de gaten hoe het met de kinderen gaat. Als het nodig is, passen we daar onze manier van omgang met een kind of een groep kinderen op aan. Maar de kinderen worden ook systematisch gevolgd. We letten vooral op hoe het kind in haar vel zit. Dit gebeurt met behulp van standaard (observatie)lijsten. Deze worden besproken met collega's van de groep. Ook de ouders worden uitgenodigd voor een oudergesprek hierover. Dit gebeurt eens per jaar. Dit systeem noemen we 'Kijk op kinderen'.

Het komt soms voor dat we ons zorgen maken over de ontwikkeling of gedrag van een kind. In dit geval bespreken we onze zorgen zo snel mogelijk met ouders. We handelen dan op basis van een stappenplan. Relevante protocollen zijn het signaleringsprotocol, protocol kindermishandeling, protocol seksueel misbruik.

Groepsleiding observeert en bespreekt ook eens per jaar het functioneren van de kinderen als groep. Er wordt gekeken naar de sfeer, het spel, de reacties van kinderen op activiteiten, de onderlinge betrokkenheid van kinderen, de structuur en de regels van de buitenschoolse opvang, het ruimtegebruik etc. Als hiertoe aanleiding is, leidt dit tot aanpassing van bijvoorbeeld onze afspraken, de activiteiten, de inrichting, de materialen, etc. 'Kijk op kinderen' helpt ons het aanbod en ons handelen nog beter af te stemmen op behoeften van de kinderen.

De resultaten van "Kijk op kinderen" worden jaarlijks naast ons pedagogisch werkplan gelegd. We kijken in hoeverre we onze pedagogische doelen herkennen in de resultaten van Kijk op kinderen en of de aanvullende afspraken die we op basis van "Kijk op kinderen" gemaakt hebben teruglezen in ons pedagogisch werkplan. Als dit nodig is, stellen we het pedagogisch werkplan bij.

Verzorging, veiligheid en gezondheid

Voeding

Wij als SportBSO Bommel staan voor een gezonde voeding. Na schooltijd drinken de kinderen gezonde limonade (0% suiker) en krijgen ze fruit. Tussen 16.15 uur en 16.30 uur eten we weer fruit (minimaal een half stuk fruit, maximaal twee stuks) of een koekje en drinken wij wat. In de tussentijd kan er altijd water gedronken worden.

Zelfredzaamheid

De kinderen worden, afhankelijk van hun leeftijd, zoveel mogelijk zelfstandig gelaten in het zorg dragen voor hun persoonlijke hygiëne. We vinden het belangrijk dat kinderen zorg (leren) dragen voor hun persoonlijke hygiëne. We attenderen hen op hun hygiëne en verzorging, geven tips hiervoor en beargumenteren waarom ze daar op kunnen of moeten letten.

Fysieke veiligheid en gezondheid

Uiteraard moet onze BSO fysiek veilig en hygiënisch zijn. Om hiervoor te zorgen volgen we de richtlijnen uit de volgende werkinstructies:

- Veiligheidseisen materiaal in de kinderopvang
- Giftige planten
- Inkoop en onderhoud speeltoestellen
- Protocol hygiëne en gezondheid

- Voedselhygiëne
- Warmteprotocol

De manier waarop we omgaan met zieke kinderen en kinderen die een ongeluk overkomt, staat beschreven in het protocol Ziekte en ongevallen. Andere werkinstructies over zieke kinderen zijn het protocol Toedienen van medicijnen en het protocol Medisch handelen.

Alle groepsleid(sters) volgen de cursus Eerste hulp bij ongelukken van kinderen. Deze cursus wordt jaarlijks herhaald. Uiteraard vinden we het voorkomen van ernstige ongevallen heel belangrijk. Om zicht te krijgen op risico's, registreren we deze. Op basis hiervan spreken we indien nodig preventieve maatregelen af.

We hebben een calamiteitenplan, waarvan de ontruimingsoefening minimaal twee keer per jaar met de kinderen wordt geoefend. Ook zullen we dit tijdens de rondleiding vermelden aan de ouders en de kinderen.

Als we uitstapjes maken, houden we ons aan de richtlijnen voor uitstapjes.

Eén keer per jaar checken we nadrukkelijk onze accommodatie en ons handelen op veiligheid en gezondheid. We doen dit met behulp van landelijk gebruikte vragenlijsten. Als dit nodig is, leidt deze risico-inventarisatie tot actie.

Jaarlijks doen we verslag van onze bevindingen en acties op het gebied van veiligheid en gezondheid. Ook ouders worden hierover geïnformeerd.

Wanneer het zeer warm is in Nederland, dan is dit ook te merken in de kantine van Sportclub Bommel. Hiervoor zullen wij dan ook maatregelen nemen. Ventilators aanzetten, kinderen extra laten drinken en bewustwording bij de kinderen zijn dan belangrijk. In het geval van een zeer warme temperatuur binnen, zullen wij ons verplaatsen naar de plaats onder het afdek van Sportclub Bommel. Dit is een overdekte buitenruimte in de schaduw, die over het algemeen erg aangenaam is. Dit zal dan de basis zijn van de BSO. Wij zullen de kinderen extra goed in de gaten houden, extra drinkmomenten plannen en inspelen op de warmte. Bijvoorbeeld door waterspelletjes te spelen, of spelletjes waar je wat rustiger aan kunt doen.

Vervoer van en naar de BSO

Ophalen

Alle kinderen worden opgehaald met een busje/fiets of auto van school en naar SportBSO Bemmell gebracht, tenzij het kind oud genoeg is om zelfstandig te fietsen en ouders hiervoor toestemming hebben gegeven.

Vrijwilligers/stagiaires of pedagogisch medewerkers zullen de kinderen op tijd ophalen en op een veilige manier naar de BSO vervoeren. De groepsleiding mag pas kinderen ophalen en vervoeren als het een geldig VOG heeft en een positief intakegesprek heeft gehad.

Vervolgens worden er duidelijke instructies opgelegd om te handelen in situaties. Deze protocollen zullen in het verlengde liggen van de manier waarop wij op de SportBSO werken. Samen met de ouders zullen wij het rijschema bespreken/afstemmen.

Dit is goed te doen, omdat de SportBSO op het begin nog erg kleinschalig is.

Zelfstandig vervoer

Wanneer kinderen ouder worden hebben ze meer behoefte aan zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid. Om aan deze behoefte tegemoet te voldoen mogen oudere kinderen, alleen met schriftelijke toestemming van de ouder(s), zelfstandig naar de BSO komen.

Deze kinderen komen fietsend naar de BSO, als zij aankomen zal er altijd iemand van de groepsleiding aanwezig zijn om de kinderen op te vangen.

Samenwerking met ouders

Om een kind op de BSO goed te kunnen begeleiden, moeten wij op de hoogte zijn van de thuissituatie van het kind. Uiteraard voor zover dit relevant is voor ons. Andersom moet een ouder ook weten hoe de dagen bij de SportBSO verlopen voor het kind, hoe een kind zich daar voelt, gedraagt etc. Regelmatige uitwisseling tussen ouders en groepsleiding over het kind vinden wij daarom belangrijk.

We nemen de tijd voor het plaatsingsgesprek: dit gesprek is een kennismaking waarin de basis wordt gelegd voor verdere samenwerking. Eén keer per jaar nodigen we ouders uit voor een 10-minutengesprek. Natuurlijk is er tijdens ophaalcontacten gelegenheid om relevante informatie uit te wisselen. Eenmaal per jaar vindt er een ouderavond plaats rond een thema. SportBSO Bemmell heeft tot slot een actieve oudercommissie. Op dit moment is er een reglement opgesteld door Stefanie Kobussen (0627838692, zij zal in eerste instantie de ouders vertegenwoordigen).

3. Veiligheid en Gezondheid

Risico-inventarisatie

Jaarlijks wordt er een risico-inventarisatie op gebied van veiligheid en gezondheid uitgevoerd. De uitkomsten uit deze inventarisatie zijn verwerkt in een actieplan en verder zijn er ook protocollen op het gebied van veiligheid en gezondheid. De risico's moeten tot een aanvaardbaar minimum worden gereduceerd en de kans op ernstig letsel moet voorkomen worden. Daarnaast besteden we tijdens de werkoverleggen tijd aan de risico's op de BSO.

Huisregels

Er zijn huisregels opgesteld voor SportBSO Bommel. Deze regels zijn bekend bij de pedagogisch medewerkers en worden nageleefd. Ook worden de kinderen geïnformeerd over de huisregels door de pedagogisch medewerkers. Verder zijn er algemene huisregels welke voor de ouders bedoeld zijn.

Voeding

Wij willen een gezonde leefstijl stimuleren, daarom krijgen de kinderen bij ons verantwoorde tussendoortjes.

Ziekte en medicijnen

Wij zijn van mening dat een ziek kind in principe thuis moet zijn. We zullen dan ook in alle gevallen waarin kinderen ziek worden op de BSO contact opnemen met de ouders. We hebben echter wel begrip voor situaties waarin het misschien niet altijd mogelijk is om een ziek kind meteen op te komen halen. Moet een ziek kind onverhoopt toch op de BSO blijven dan is er de gelegenheid om op een rustig plekje te verblijven.

Soms is er een verzoek van ouders om een kind medicijnen toe te dienen tijdens de opvang. In het protocol ziekte en medicijnverstrekking staat beschreven wat hierover de afspraken zijn.

Veiligheid en hygiëne

Met de kinderen zijn duidelijke afspraken gemaakt welke ruimten gebruikt mogen worden. In de overige ruimten mogen de kinderen niet komen. Er wordt met de kinderen besproken in welke ruimte zij gaan spelen. De toiletten zijn niet bedoeld om in te spelen, in deze ruimte mag dan ook niet gespeeld worden.

VOG

Alle beroepskrachten die bij SportBSO Bommel werkzaam zijn, beschikken over een geldige verklaring omtrent gedrag. De overheid screent medewerkers doorlopend op mogelijke strafbare feiten.

Meldcode kinderopvang

Helaas hebben we ook in de kinderopvang te maken met kindermishandeling en seksueel misbruik. Kinderopvangorganisaties en hun medewerkers werken verplicht met het 'Protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang'. Dit protocol bestaat uit 3 routes:

1. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie (sinds 1 januari 2019 met het nieuwe, bijbehorende afwegingskader).
2. Meldplicht bij een vermoeden van een gewelds- of zedendelict door een medewerker.
3. Stappenplan seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling'.

Als er een vermoeden is van kindermishandeling of huiselijk geweld treedt de Meldcode in werking. De Meldcode geeft via een stappenplan aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarnaast bevat deze meldcode een stappenplan hoe te handelen bij signalen van een mogelijk geweld- of zedendelict door een collega en een stappenplan hoe te handelen wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

De procedure en het stappenplan zijn bekend bij de pedagogisch medewerkers van SportBSO Bemmel. Onderstaand de drie routes.

Route 1: signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

Stap 3: Gesprek met de ouder (en indien mogelijk met het kind)

Stap 4: Wegen van het geweld aan de hand van het afwegingskader. Bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen

Stap 5: Beslissen over het doen van een melding en het inzetten van noodzakelijke hulp

In stap 4 en 5 bevindt zich een afwegingskader, zie pagina 8 in het protocol.

Route 2: bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een medewerker kinderopvang jegens een kind.

Stap 1A: Signalen in kaart brengen

Stap 1B: Direct melding doen van vermoeden geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind bij houder

Stap 2: In overleg treden met vertrouwensinspecteur

Stap 3: Aangifte doen

Stap 4: Handelen naar aanleiding van onderzoek van de politie

Stap 5: Nazorg bieden en evalueren

Route 3: Bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen de kinderen onderling.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Stap 2: Melden van het gedrag bij leidinggevende

Stap 3: Beoordelen ernst van het gedrag

Stap 4: Maatregelen nemen

Stap 5: Beslissen en handelen

Stap 6: Nazorg bieden en evalueren

Voor meer informatie zie: <https://www.boink.info/meldcode-kindermishandeling>